

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การกลั่นกรองพยานหลักฐานชั้นสอบสวน และอำนาจการสอบสวนคดีอาญา เป็นกลไกที่สำคัญของรัฐที่จะต้องกำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ความสงบสุขของสังคม ความปลอดภัยในชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของประชาชน อันเป็นหน้าที่ประการแรกที่สำคัญที่สุดของรัฐตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร ทั้งนี้เพราะความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองนั้นเป็นความต้องการในการดำรงอยู่ของสังคมและมนุษย์ และยังเป็นพื้นฐานของการปกครองในอันที่จะเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติโดยส่วนร่วม ซึ่งพนักงานสอบสวนเป็นองค์กรแรกที่เข้าไปเกี่ยวกับความผิดที่เกิดขึ้น จึงต้องวางตัวเป็นกลาง มิใช่เพียงแค่สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเพียงเพื่อให้ยืนยันผู้ต้องหา เป็นผู้กระทำผิดประการเดียวไม่ เพื่อให้ประชาชนเกิดความไว้วางใจและให้มีความเป็นธรรมเกิดขึ้นในสังคม พนักงานสอบสวนจึงสมควรที่จะพยายามกลั่นกรองพยานหลักฐานทั้งหมดที่มีอยู่ เพื่อก่อให้กระบวนการยุติธรรมของเรามีประสิทธิภาพและให้ความเป็นธรรมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างกระบวนการยุติธรรมให้เกิดความเข้มแข็งและก่อให้เกิดกฎหมายมีความศักดิ์สิทธิ์เป็นที่เชื่อถือศรัทธา และได้รับการยอมรับจากประชาชน ในขณะเดียวกันระบบการสอบสวนคดีอาญาจะต้องเป็นหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้ด้วย เพราะอำนาจในการสอบสวนคดีอาญาเป็นการใช้อำนาจของรัฐในการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง เพื่อให้ประเทศชาติและสังคมดำรงอยู่ด้วยความผาสุก ปลอดภัย และได้รับการคุ้มครองด้วยความชอบธรรม

1.2 สมมติฐาน

การรวบรวมกลั่นกรองพยานหลักฐานชั้นสอบสวนเป็นขั้นแรกที่จะพิทักษ์ความเป็นธรรมแก่ผู้ต้องหา จำเลย หรือคู่กรณีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการกลั่นกรองพยานหลักฐานชั้นสอบสวนของพนักงานสอบสวนในทางปฏิบัติยังมีปัญหาอยู่มาก โดยอาจเป็นเพราะระบบกฎหมายที่มีอยู่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติหน้าที่ และพยานหลักฐานที่ได้มาในชั้นสอบสวนควรเป็นพยานหลักฐานที่รับฟังได้และไม่เสียไป มีน้ำหนักที่จะลงโทษจำเลยได้ในชั้นพิจารณาของศาล

1.3 วัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงอุปสรรคของพนักงานสอบสวนในการรวบรวมพยานหลักฐานในชั้นสอบสวน
2. ศึกษาการรับฟังพยานหลักฐานและการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานของศาลเปรียบเทียบกับชั้นสอบสวน
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น

1.4 ขอบเขตการศึกษาวิจัย

การศึกษานี้ได้ทำการศึกษาปัญหาอุปสรรคของพนักงานสอบสวนในการกลั่นกรองพยานหลักฐานซึ่งเกิดขึ้นอยู่เป็นประจำและปัญหาอุปสรรคเหล่านั้น สามารถที่จะแก้ไขให้เป็นรูปธรรมขึ้นได้

1.5 วิธีการศึกษาวิจัย

ศึกษาวิจัยในลักษณะวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary research) มีการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล ตำรา บทความการสัมภาษณ์ผู้มีประสบการณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจากสายงานอาชีพต่าง ๆ ศึกษาแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขให้บรรลุผลสำเร็จในทางที่เป็นประโยชน์ต่อการรวบรวมกลั่นกรองพยานหลักฐานชั้นสอบสวนต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

การศึกษานี้ จะทำให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ของพนักงานสอบสวนในการรวบรวมและกลั่นกรองพยานหลักฐานชั้นสอบสวนในปัจจุบัน ว่ามีประสิทธิภาพหรือมีข้อบกพร่องอย่างไร ข้อบกพร่องของหลักเกณฑ์ทางกฎหมายของไทยที่ใช้ปฏิบัติและนำมาเป็นหลักการที่ควรจะเป็นไปในทางที่ดีที่สุด เพื่อจะเป็นแนวทางในอันที่จะแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายและหลักเกณฑ์ในการรวบรวมกลั่นกรองพยานหลักฐานชั้นสอบสวนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อันจะก่อให้เกิดผลดีต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญาต่อไป และยังเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจในการศึกษาค้นคว้าได้อย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น